

Svet

- cca 6 mil. - V Afrike žil pravdepodobne najstarší predok človeka
- cca 9000 - Neolitická revolúcia - (Oblasť úrodného polmesiaca) prechod k poľnohospodárstvu a chodu dobytká
- Objav kola v Mezopotámii
- Klinové písmo - písmo v Mezopotámii, Sumer
- Hieroglyfy - písmo v Egypte
- cca 3100 - Legendárny panovník Meni zjednocuje Horný a Dolný Egypt
- cca 3000 - Sumerská civilizácia v Mezopotámii
- cca 3000 - Civilizácia v údolí rieky Indus, neskôr centrá Harappa a Mohenžo-Daro
- cca 2750 - Epos o Gilgamešovi, najstaršia literatúra sveta, Mezopotámia
- Džoserova pyramída - v Sakkare, prvá na svete
- 1. centralizovaná ríša v Mezopotámii - Sargon zakladá Akkadskú ríšu
- Starobabylónska ríša - vládne Chamurapi, nechal spísať jeden z najstarších zákonníkov
- Achnaton - zavádza monoteizmus, jediného boha Atona v Egypte
- hlásková abeceda - vynášli Feničania
- 6. storočie - Gautáma Siddharta, Buddha, zakladateľ prvého veľkého svetového náboženstva budhizmu
- Konfucius - zakladateľ konfucionizmu
- 336 - 323 - Alexander Veľký Macedónsky, najväčší vojvodca staroveku
- Cisár Čchin-Š'-Chuang-ti - z dynastie Čchin, zjednocuje Čínu, Čínsky múr, terakotová armáda
- cca 4-3p.nl. - Narodil sa Ježiš z Nazaretu, zakladateľ kresťanstva

Zmena letopočtu

- čínske objavy – papier, kompas, porcelán, strelný prach, hodváb
- 622 - Mohamedov útek z Mekky do Mediny, hidžra, začiatok islamského letopočtu
- cca 1000 - Leif Eriksson, pristál pri pobreží severnej Ameriky
- 1206 - Temudžin sa stáva Džingischánom a začína podmaňovať svet
- 1492 - Kolumbus doplával k pobrežiu Ameriky
- 1488 – B.Diaz, južný cíp Afriky
- 1498 - Vasco da Gama oboplával Afriku a doplával do Indie
- 1519 - 1521 - Cortéz dobyl ríšu Aztékov, Mexiko
- 1519 - 1522 - Magalhaes, plavba okolo sveta
- 1531 - 1535 - Pizzaro si podmanil ríšu Inkov v Južnej Amerike
- 1620 - Puritáni na lodi Mayflower pristáli pri pobreží Nového Anglicka
- Bering - prenikol na Aljašku a získal ju pre Rusko
- Začiatok Cookových plavieb v Tichom oceáne – objavil Austráliu a Nový Zéland
- 1776 - Thomas Jefferson spísal Vyhlásenie nezávislosti
- Ústava Spojených štátov amerických – 1787, kongres, dodatky
- George Washington - prvý prezident USA
- Monroeova doktrína - izolacionizmus
- Ópiové vojny – snaha VB otvoriť čínske trhy
- Zlatá horúčka - v Kalifornii, ďalšia vlna prisťahovalcov do USA
- 1861-1865 – Americká občianska vojna Sever - Juh
- 1863 - Zrušenie otroctva, A. Lincoln

- reforma Meidži – modernizácia Japonska
- objavy - Bell (patent na telefón), Edison (žiarovka, gramofón), Lumièrovci (kinematografia), Wrightovci (lietadlo), Diesel (naftový motor), Röntgen (lúče X), Nobel (dynamit), Daimler a Benz (automobil, benzínový motor), Murgaš (bezdrôtový telegraf, navijak na rybársky prút), Banič (padák), Stodola (parné a lodné turbíny), Bahýľ (vrtuľník)
- 1917 - USA vstupujú do 1. svetovej vojny na strane Dohody
- 1929 - Krach na burze v New Yorku, svetová hospodárska kríza
- Taliansko obsadilo Etiópiu
- 1936 - Japonsko a Nemecko – vznik Osi
- 1.9.1939 - Začiatok druhej svetovej vojny
- 1941 - Japonsko napadlo americkú základňu Pearl Harbor, USA vstupujú do vojny
- 1942 - Bitka o Midway, USA - Japonsko
- 1945 - Koniec druhej svetovej vojny v Európe
- 1945 - Zvrhnutie atómových bômb na Hirošimu a Nagasaki
- 2.9.1945 - Koniec druhej svetovej vojny vo svete
- 1945 - Vznik OSN
- 1947 - vznik Indie, M.Gándhí
- 1948 - vznik Izraela
- 1950 - Začiatok Kórejskej vojny (do 1953)
- 1955 – Rosa Parks, protesty čiernych Američanov za rovnoprávnosť
- 1960 - Rok Afriky, nezávislosť viacerých afrických štátov
- 1962 - Kubánska kríza, Fidel Castro, pokus o umiestnenie atómových zbraní na Kube
- 1968 - Vražda M.L. Kinga, bojovníka za práva černochoch v USA
- 1969 - Prvý človek na Mesiaci, projekt Apollo 11
- Vietcong, Ho Čiminova cesta
- 1973 - Americká armáda po obrovských stratách opustila Vietnam
- 1979 - Sovietske vojská v Afganistane (do 1989)
- 1985 - Nástup Gorbačova, perestrojka, glasnosť, ZSSR
- 1986 - Černobyľ, výbuch atómového reaktora
- 1989 - Demonštrácie čínskych študentov v Pekingu kruto potlačené
- 1989 - Rozpad východného bloku, koniec studenej vojny, pád berlínskeho múra, pád komunistických režimov v NDR, Československu, Poľsku, Bulharsku a Rumunsku
- 1990 - Irak napadol Kuvajt
- 1991 - Vojna v Perzskom zálive
- 1994 - Zrušenie apartheidu v JAR, Nelson Mandela
- 1992 - Rozpad Sovietskeho zväzu
- 1997 - Hongkong prešiel pod čínsku správu
- 11.9.2001 - Teroristické útoky v USA prisúdené Al- Kaide
- 2001 - Začiatok vojny proti terorizmu
- 2001 - Vojna USA proti Afganistanu
- 2003 - Druhá vojna v Iraku